

Šumperk je právem označován za bránu do Jeseníků, protože leží na křižovatce cest, které vedou k nejvýznamnějším horským výchozím základnám – Skřítku, Červenohorskému sedlu, Ramzové a také k úpatí masivu Kralického Sněžníku. Město bylo založeno ve 13. století na královském území. Počátkem 16. století se stalo sídlem Žerotínů, z jejichž poddanství se vykoupilo v roce 1562 zpět ke královské komoře. V 17. století upadlo do lichtenštejnského poddanství, zažilo hrůzy války, v roce 1669 zcela vyhořelo a brzy poté bylo poznamenáno čarodějnickými procesy, jimž padlo za oběť 29 lidí.

Tradiční textilní výroba přinesla městu neobyčejný rozmach hlavně ve 2. polovině 19. století, kdy byl Šumperk nazýván malou „Vídňí“. Po druhé světové válce došlo k odsunu německých obyvatel města, kteří zde tvořili drtivou většinu. Po krátké stagnaci se Šumperk dál rozvíjel a dnešních téměř 30 tisíc obyvatel znamená takřka dvojnásobný stav proti roku 1938.

Šumperk je dnes nejdůležitějším hospodářským, správním a kulturním centrem severozápadní Moravy. Je zde řada výrobních podniků, správní a soudní instituce, pobočka vysoké školy, několik středních škol. Vlastivědné muzeum Šumperk a chloubou města je profesionální divadelní soubor, který působí v nově zrekonstruované budově divadla. Nákladná obnova památek, obytných domů a ulic výrazně změnila v posledních letech zanedbanou historickou část Šumperka a vrátila sem plnohodnotný městský život. Šumperk se probudil do nové krásy.

Město Šumperk se zapojilo do Programu prevence kriminality na místní úrovni již v roce 1997 jako jedno z prvních měst v republice. V letech 1997 – 2007 bylo zrealizováno celkem 73 projektů. Celkové náklady na tyto projekty se vyšplhaly ke 12 mil. Kč, státní účelová dotace byla poskytnuta ve výši přes 10 mil. Kč.

Prevence kriminality je sice nadmíru vážná záležitost, ale proč by při ní občas nemohla být i legrace?

NÁPADY Z BRÁNY JESENÍKŮ

Přehled některých projektů zrealizovaných v Šumperku

Situační prevence

- kamerové systémy, výpočetní a spojovací technika, osvětlení, mechanické zabezpečení

Městský kamerový dohlížecí systém byl budován ve čtyřech etapách od roku 1997 do 1999 a v roce 2003. Celková hodnota díla dosáhla 3 662 000 Kč. Postupně bylo instalováno 8 otočných barevných kamer na vybraná místa ve městě, byla provedena digitalizace záznamu. V roce 2004 byla pořízena mobilní kamera, kterou je možno nainstalovat do vozidla a monitorovat rizikové lokality ve městě. Město se každoročně podílí potřebnou částkou na údržbě tohoto systému, který je využíván jak městskou policií, kde je instalován, tak Policií ČR, která využívá získané záznamy pro svou potřebu. V místech, která sledují kamery, došlo ke snížení trestné a přestupkové činnosti.

Kamery městského systému jsou pro prevenci kriminality něco jako základní kámen budovy. Takle moderní kamera se dovede podívat skoro až za roh...

Projekt **Monitorování rizikových jevů** – realizátor P ČR – byl podpořen v roce 1997 částkou 200 000 Kč, město se podílelo částkou 22 000 Kč. Byla zakoupena výpočetní technika pro operativu i pro analýzu rizikových jevů a chování rizikových jedinců.

V roce 1998 byl podpořen projekt **P ČR Policie pro občany I**. Byla zakoupena videokamera, videorekordér, kazety, PC pro potřeby analytického pracoviště P ČR. Cena dosáhla 101 000 Kč, město se podílelo částkou 11 500 Kč.

V roce 1999 byly realizovány dva projekty – **Osvětlením k bezpečnosti obyvatel** a **Bezpečné parkoviště**.

Šumperští městští policisté se chystají hromadně vyrazit do terénu na svých nových dvoukolých šlapacích ořích

Některé ze šumperských dětí se teď mohou chlubit, že je do školy vedl opravdový klaun

Že by Městská policie v Šumperku měla i své mužstvo dorostenců?

Policejní práce je vážně zajímavá – zvláště, když o ní vypravují skuteční odborníci...

V roce 2000 projekt **Bezpečné hřiště po celý den** a v roce 2001 **Osvětlení chodníku a hřiště**. Na vybraných místech, kde docházelo k páchaní trestné činnosti v podvečerních a nočních hodinách, bylo vybudováno, resp. rekonstruováno osvětlení. Situace se v těchto lokalitách značně zlepšila. Celkem byly projekty podpořeny částkou 314 000 Kč, město se podílelo částkou 182 000 Kč.

V roce 2002 byly pořízeny uzamykatelné **stojany na jízdní kola** jako preventivní opatření k zamezení krádeží kol ve městě za celkovou částku 127 900 Kč. Podíl města činil 17 900 Kč.

V roce 2003 byl realizován projekt **Jízdní kola pro Městskou policii Šumperk**, v jehož rámci bylo pořízeno celkem 5 jízdních kol pro strážníky MP. Podpořen byl částkou 60 000 Kč, podíl města činil 20 000 Kč.

V roce 2006 byl pořízen **laserový měřič rychlosti** se záznamovým zařízením Pro Laser III. Celkové náklady na projekt dosáhly 552 000 korun, podíl města činil 196 000 Kč.

Sociální prevence

- krizová a poradenská zařízení, nízkoprahová zařízení, zájmové a vzdělávací aktivity

V roce 1997 byl podpořen projekt K-centra Domus **Kontaktní a poradenské středisko Domus**. Finanční prostředky byly použity na vybavení K-centra, terapeutické pomůcky apod. Výše dotace 51 000 Kč, podíl města 22 000 Kč.

Ve stejném roce byl realizován projekt **Nonstop centrum pro mládež I.** – dotace 134 000 Kč, podíl města 58 000 Kč. V následujícím roce pak **Nonstop centrum pro mládež II.**, které bylo podpořeno částkou 171 000 Kč, podíl města činil 74 000 Kč; Dovybavení K-centra umožnilo jeho pracovníkům, aby se mohli plnohodnotně věnovat rizikové mládeži formou individuální i skupinové terapie, řešení krizových situací apod.

V roce 1997 byl podpořen projekt Okresního úřadu, referátu sociálních věcí s názvem **Činnost psychoterapeutické skupiny**. Byl

zaměřen na nezletilé děti, které se staly pachateli trestné činnosti. Jednalo se o čtrnáctidenní pobyt těchto dětí v přírodě pod vedením zkušených pracovníků se sociálním a pedagogickým vzděláním. Dotace činila 59 000 Kč, město se podílelo částkou 6 000 Kč.

Tyto aktivity v roce 1998 pokračovaly projektem **Psychoterapeutická skupina problémových dětí a etopedická poradna**, zaměřeným na stejnou cílovou skupinu. Tentokrát však se jednalo o pravidelné schůzky v průběhu celého roku. Dotace činila 21 000 Kč, město se podílelo částkou 3000 Kč.

V téže roce byl realizován navazující projekt **Činnost psychoterapeutické skupiny a vikendové pobyty**, podpořen částkou 82 000 Kč, podíl města činil 9 000 Kč.

V letech 1998 a 1999 byly podpořeny projekty **Zařazení problémové mládeže do pracovního procesu I., II.** Byly zakoupeny terapeutické a diagnostické pomůcky k výcviku nezaměstnané problémové mládeže od 15 do 18 let v sociálních dovednostech se záměrem zvýšit jejich možnosti při prosazení se na trhu

Prevence opět s úsměvem...

práce. Byla vytvořena nová pracovní místa. Projekt byl hodnocen ze strany úřadu práce kladně. Celková částka 165 000 Kč, město se podílelo sumou 20 000 Kč.

Konečná etapa **Nízkoprahové krizové kontaktní centrum** pro rizikovou mládež byla v roce 1999 dotována částkou 63 000 Kč, město se podílelo částkou 27 000 Kč.

V roce 1999 byl podpořen projekt MěÚ Šumperk **Azylové služby města Šumperk**. Peníze byly použity na rozjezd nově vznikajícího azylového centra pro nepřizpůsobivé občany, občany v krizi apod. V současnosti je toto azylové centrum značně rozšířeno (ubytovna, noclehárna, nová velkokapacitní kuchyně s jídelnou) a provozuje ho Armáda spásy. Výše dotace byla 179 000 Kč, město se podílelo částkou 18 000 Kč.

V letech 1998 a 1999 byly podpořeny projekty **Pomoc ženám a dívkám v tísní I., II.** Byla zakoupena audiovizuální technika a jiné pomůcky, probíhá přednášková činnost pro dívky na školách a začala pracovat poradna pro ženy v tísní. Tato poradna funguje i nadále ke spokojenosti těch, kteří využívají jejich služeb. Výše dotace byla 53 000 Kč, město se podílelo částkou 25 000 Kč.

V roce 1999 byly realizovány projekty:

Výchovné pobyty – psychologické skupina III., který navazoval na práci s problémovými dětmi v předchozí roce – dotace 65 000 Kč, podíl města 8 000 Kč a obdobný projekt **Výchovné pobyty pro děti z romských rodin** (jak již vyplývá z názvu, byl tento projekt zaměřen na romskou komunitu). Státní dotace poskytnuta ve výši 30 000 Kč, podíl města 5 000 Kč.

V roce 1999 získal dotaci projekt OS Savore **Kulturně-vzdělávací základna Savore**. Finanční prostředky byly použity na vybavení

základny pro každodenní práci s romskými dětmi. Toto sdružení pracuje i nadále a má pozitivní vliv na výchovu romské komunity. Dotace činila 218 000 Kč, městský podíl pak 74 000 Kč.

V roce 2000 byl podpořen další návazný projekt **Činnost psychologické skupiny a etopedické poradny** zaměřený na práci s problémovou mládeží během roku částkou 34 000 Kč, město přispělo částkou 11 000 Kč.

Pokračoval i projekt **Výchovné pobyty – psychologické skupina IV**. Byl zaměřen na dlouhodobý pobyt dětí v přírodě v průběhu prázdnin. Dotace činila 50 000 Kč, podíl města byl 6 000 Kč.

Opakován byl také projekt **Výchovné pobyty dětí z romských rodin**. Tato dlouhodobá a cílená práce s problémovými dětmi splnila, podle mého názoru, svůj účel. Děti zjistily, že existují i jiné způsoby trávení volného času, než na co byly zvyklé doposud a podařilo se (alespoň u některých) nasměrovat jejich pozornost jiným směrem. Projekt byl podpořen částkou 50 000 Kč, podíl města činil 6 000 Kč.

V roce 2000 získal dotaci také projekt občanského hnutí Savore - **Výchovné pobyty dětí z romských rodin**. Opět se jednalo o letní tábor navazující na každodenní činnost dětí, kterou se zabývaly během roku v rámci práce sdružení Savore. Tábor kladně ocenily jak děti a jejich rodiče, tak pracovníci OS Savore. Dotace činila 21 000 Kč, podíl města a jiné zdroje 37 000 Kč.

V roce 2004 byl podpořen projekt **vybavení nízkoprahového klubu pro problémovou mládež ARTEEN** částkou 170 000 Kč, město se podílelo 30 000 Kč.

● sportovní aktivity – sportovní vybavení, sportovní pláčky, sportovní areály

V roce 1997 byl schválen projekt **Veřejná sportovní zařízení** v okrajových částech města – Vikýřovice. Vzhledem k povodni v červenci a totální devastaci určeného místa nebyl realizován a dotace byla vrácena. Hřiště bylo po rekultivaci území vybudováno v pozdějších letech z vlastních prostředků města.

V tomto roce však byl realizován projekt **Otevřené hřiště – Temenice**. Jednalo se o oplocení hřiště, aby bylo zabráněno případným úrazům dětí na frekventované silnici v blízkosti hřiště. Celková výše dotace 50 000 Kč, město se podílelo částkou 6 000 Kč.

V roce 1998 následoval projekt pod názvem **Úprava sídlištního hřiště – Temenice I**. Byly vybudovány basketbalové koše, branky, oplocení. Hřiště bylo vybudováno na sídlišti s velkou koncentrací mladých lidí a je hojně dětmi a mládeží využíváno. Na dotaci ve výši 160 000 Kč se město podílelo částkou 61 000 Kč.

Ve stejném roce byl podpořen projekt **Pejsk a já**. Cílem bylo zapojení dětí do pravidelné činnosti se svými psy – nikoliv však za účelem služebního výcviku. Část těchto dětí se později stala členy kynologického oddílu. Na dotaci ve výši 34 000 Kč se město podílelo částkou 4 000 Kč.

Dále byl podpořen projekt **Víceúčelové hřiště pro 14 druhů sportů**, které bylo vybudováno na sídlišti Prievidzská. Tato lokalita je charakteristická jak vyšším počtem dětí a mládeže, tak vyšším nápadem trestné činnosti. Na hřišti je možno hrát míčové hry, je možné využívat lezeckou stěnu.

V letech 1998 a 1999 byly podpořeny projekty **Nuda nemá šanci I., II**. Jednalo se o umístění streetballových košů a stolů na

stolní tenis na vybraných místech ve městě. Tato sportovní zařízení jsou dětmi hojně využívána. Umístění již zcela neodpovídá původnímu, došlo k určitým přesunům podle aktuálních potřeb a požadavků. Údržbu provádí firma, spravující městský majetek. Celková částka 350 000 Kč, podíl města 95 000 Kč.

V roce 1999 byl podpořen projekt **Úprava sídlištního hřiště K. H. Máchy**. Jednalo se o oplocení hřiště, které je v blízkosti frekventované křižovatky, a jeho vybavení brankami, lavičkami apod. Toto hřiště je mládeží velmi vyhledáváno. Na celkové částce 140 000 Kč se město podílelo 19 000 Kč.

V letech 1997, 1998 a 1999 byly podpořeny projekty na vybudování **In-line centra I., II., III.** v areálu Tyršova stadionu. Provozní doba je od 13.00–21.00 hod., o víkendech již od 08.00 hod., stejně tak o prázdninách. Celková výše státní dotace činila 1 307 000 Kč, město se podílelo částkou 175 000 Kč.

Informace pro občany

V letech 1997, 1998 a 1999 byl podpořen projekt **„Informace pro občany“**. Jednalo se o zprávy, reportáže a rozborů příčin kriminality v městském periodiku Život a Horizont. Výše dotace byla 170 000 Kč, podíl města 21 000 Kč.

V rámci projektu **P ČR Policie pro občany** byla v roce 1999 zakoupena audiovizuální technika pro pracoviště PIS. Státní dotace byla poskytnuta ve výši 18 000 Kč, město se podílelo částkou 2 500 Kč.

V roce 2000 byly realizovány dva projekty **P ČR**. Jednalo se o **vybavení místnosti pracovníka PIS nábytkem a materiálem pro poradenskou a preventivní činnost**. PIS funguje na OR P ČR v Šumperku i v současnosti. Částka činila 107 000 Kč., podíl města 13 000 Kč.

V roce 2004 byl podpořen projekt **popularizující práci městské policie** formou letáku – skládačky s fotografiemi a informacemi o městské policii. Dotace byla poskytnuta ve výši 40 000 Kč, podíl města činil 9 980 Kč.

V roce 2007 byly realizovány dva projekty. Projekt **„Auto není trezor“** upozorňuje prostřednictvím 60 informačních tabulí s logem a příslušným textem řidiče, aby neponechávali ve vozidlech žádné cennosti a nedali tak příležitost zlodějům, specializujícím se na krádeže věcí z aut. Celkové náklady na tento projekt byly 57 409 Kč, podíl města 7 409 Kč.

Druhým projektem je pak **vybavení pracoviště PIS dataprojektorem, notebookem a projekčním plátnem** k zajištění preventivní a přednáškové činnosti. Celkové náklady 71 000 Kč, podíl města 8 000 Kč.

Závěr

Město Šumperk se zabývá prevencí kriminality i mimo výše uvedený program rozvíjí některé již podpořené projekty a realizuje řadu dalších, na něž nebyla požadována státní dotace. Občané jsou ve sdělovacích prostředcích informováni o těchto aktivitách i o možnostech svého vlastního zapojení do preventivní činnosti (ochrana vlastního majetku, bytu, domu apod.). Pokračuje také spolupráce mezi městskou policií a Policií ČR, jsou pořádány společné preventivní akce zejména pro děti a mládež.

Všechny preventivní aktivity mají jedno společné – přesvědčit obyvatele města o tom, že **prevence se musí vyplatit**.

Ing. Zdeněk DOČEKAL,
Foto archiv MP Šumperk